

Objednat si jí můžete (pouze na CD) na sekretariátě ORFEUS. Zde uvádíme obsah příručky a text předmluvy.

OBSAH

Předmluva	
Poděkování	
Fáze procesu	
Přípravná fáze - Předkontaktní	
Předkontaktní fáze - schéma	
První kontaktní fáze – Diagnostická	
První kontaktní fáze – Diagnostická - schéma	
Druhá kontaktní fáze – realizační	
Druhá kontaktní fáze – realizační - schéma	
Třetí kontaktní fáze – Supervizní	
Třetí kontaktní fáze – Supervizní – schéma	
Závěrečná fáze - Vyhodnocovací	
Závěrečná fáze – Vyhodnocovací - schéma	
První kontaktní fáze – Diagnostická – osoby se zdravotním postižením - schéma	
První kontaktní fáze – Diagnostická – osoby po výkonu trestu - schéma	
První kontaktní fáze – Diagnostická – matky dlouhodobě na mateřské dovolené - schéma	
Zaměstnavatele – podpora přijímání osob cílových skupin do zaměstnání	
Zaměstnavatele – podpora přijímání osob cílových skupin do zaměstnání - schéma	
Přílohy	
Příloha č. 1 Seznam zvláště vhodných pracovních pozic podle jednotlivých druhů zdravotního postižení	
Osoby s chronickým onemocněním	
Osoby s tělesným postižením	
Osoby s duálním postižením zrakovým a sluchovým (hluchoslepí)	
Osoby se sluchovým postižením	
Osoby se zrakovým postižením	
Osoby, ve kterých nacházejí uplatnění zcela nevidomí nebo osoby s těžkými zrakovými vadami:	
Osoby s mentálním postižením	
Osoby s autismem	
Osoby s duševním postižením	
Příloha č. 2 Záznam ze supervize - subjekt (klient) - vzor	
Příloha č. 3 Dotazník pro cílovou skupin – vzor	
Příloha č. 4 Testy konané postupně v čase pro jednotlivé skupiny– vzory	
Test – podnikatele – A1	
Test – podnikatele – A2	
Test – podnikatele – A3	
Test – cílové skupiny – C1	
Test – cílové skupiny – C2	
Test – cílové skupiny – C3	
Test – obce a instituce – B1	
Test – obce a instituce – B2	
Test – obce a instituce – B3	
Příloha č. 5 Přehled postulátů sociální ekonomiky	
Příloha č. 6 Přehled zákonů dotýkajících se cílových skupin	

Zákony k dlouhodobě nezaměstnaným občanům, kteří jsou již chronicky neumístitelní, kde selhala pomoc úřadů práce	
1. Zákony k občanům se zdravotním (mentálním, tělesným nebo smyslovým) postižením, duševně nemocní	
2. Zákony k lidem předdůchodového věku	
3. Zákony k lidem s nízkým vzděláním	
4. Zákony k lidem bez sociálního a rodinného zázemí např. po návratu z výkonu trestu, z psychiatrické léčebny, po dlouhé nemoci.....	
5. Zákony k bezdomovcům	
6. Zákony k mladistvým z dětských domovů a výchovných ústavů	
7. Zákony k etnickým menšinám	
8. Zákony k matkám s malými dětmi	
9. Zákony k mladým lidem, kteří nemají zajištěnou ani práci, ani bydlení	
10. Zákony k novým absolventům škol bez praxe	
11. Zákony k lidem z venkova i měst, které nízké příjmy směřují do chronické chudoby.....	
12. Zákony k přistěhovalcům nebo uprchlíkům.....	
13. Zákony obecné, vztahující se ke všem skupinám	
A. Předpisy v oblasti zaměstnanosti:.....	
B. Předpisy v oblasti dávek a služeb sociální péče:	
C. Předpisy další a jiné dokumenty:.....	
Příloha č. 7 Doporučený výukový program pro doškolení	
Příloha č. 8 Glosář	
Literatura a zdroje	

Předmluva

Mezi lidmi a mezi oblastmi jimi obývanými vzniká od samého počátku nerovnost šancí. Ta se nepodařila v průběhu dějin vyloučit a v současné době se s ní setkáváme také v existující tržní ekonomice, založené na svobodném podnikání za účelem dosažení zisku. Těmto sociálním nerovnostem jsou vystaveny zejména nezaměstnaní, noví absolventi škol bez předchozí praxe, lidé s nedostatečným vzděláním, lidé předdůchodového věku, lidé bez vyhovujícího bydlení, lidé chudí a matky s malými dětmi. Dále pak i osoby, které se z různých důvodů ocitly mimo hlavní proud společnosti a ztratily přiměřené životní zázemí, zejména bydlení a zaměstnání, tím i finanční příjmy. Specifickou skupinu pak tvoří lidé se zdravotními problémy, zdravotně postižení nebo

jinak hendikepovaní, drogově závislí, bezdomovci, lidé po návratu z výkonu trestu, z psychiatrických léčen, po návratu z dlouhodobé nemoci a další. Novodobou skupinu pak tvoří přistěhovalci a uprchlíci, zejména bez odborných a jazykových znalostí, a etnické menšiny.

Tento problém je natolik závažný, že se jej snaží řešit i Evropská unie.

Základní cíl se spatřuje v dosažení maximální zaměstnanosti. Evropská komise při zajišťování tohoto úkolu doporučuje zaměřit se na oblast sociální ekonomiky, zejména na aktivity spojené s poskytováním placených i neplacených služeb, na opětné zapojování znevýhodněných skupin občanů do pracovního procesu a na vytváření rovných podmínek mezi skupinami občanů, včetně mezi muži a ženami. Sociální ekonomika je součástí sociálního a ekonomického modelu budoucí Evropské unie. Evropská unie uplatňuje princip solidarity a rozdílů jak mezi různými skupinami obyvatel, tak mezi různými regiony. Opírá se o podniky sociální ekonomiky, které si za svůj cíl kladou zamezovat vyčleňování některých osob z okruhu běžné společnosti, a které naopak sledují jejich začleňování do této společnosti.

Sociální ekonomika patří dosud v naší zemi mezi koncepce, které jen velmi obtížně pronikají do běžného života, a to i v rovině pojmosloví. Záměrem je najít, vytvořit, udržet, prosadit a medializovat způsoby, které by vedly k cíli. Ze zatím známých aktivit, které by vedly komplexně a systémově k cíli, jich ani ve státech již dlouhodobě začleněných v EU není nadbytek. Existují jednotlivé dílčí postupy, spojené zejména s jistým způsobem zakládání družstev, či jiných

podniků na nějaké bázi spolupráce místních správ a samospráv. V rámci projektu bylo pracováno na návrhu legislativních úprav, umožňujících realizovat záměry spojené se sociální ekonomikou, zejména v oblasti chápání tvorby nových, zatím nedefinovaných regulí pro vznik výrobních, obchodních či jiných společností, které by dávaly obcím větší flexibilitu při možnostech jejich zakládání, kontrole, podpoře i rušení (likvidace). Ve spojitosti s tím byly vypracovány návrhy úprav daňových zákonů, způsoby vedení účetnictví a některých pasáží Obchodního zákoníku. Tyto budou předloženy MPSV ČR.

V době zpracování a tisku této metodiky není známo, jak budou tyto návrhy akceptovány, proto se nelze odkazovat na nové znění, které by jinak mělo umožňovat obcím tuto flexibilitu. Přesto ale je příručka zpracována jako praktická a pragmatická, plná návodů a tipů a současně obsahující konkrétní postupy práce s klientem, včetně postupových diagramů. Pro další využití, k ulehčení kontaktu a navázání dialogu, k rychlé orientaci klienta a základní nabídce může využít vzoru dotazníku, seznamu zvláště vhodných profesí pro osoby se zdravotním postižením, nebo základní přehled stávajících zákonů dotýkajících se jednotlivých cílových skupin. Pokud budou klienti chtít zakládat podniky jakéhokoliv typu, přes stávající neúplnost zákonodárství v této oblasti, pracovník může využít vyjmenovaných základních postulátů sociální ekonomiky k porovnání, jak hluboce se o podnik s aspekty sociální ekonomiky jedná, aby k tomu mohl zodpovědně přistupovat. Pro pověřeného pracovníka obce nebo i NNO slouží jako

průvodce od přijetí klienta po jeho zasazení do pracovního prostředí a následné vyhodnocení. Rozdíl mezi využitím příručky obcí a neziskovou organizací vidíme v kompetencích, které jsou přirozeně u obce zásadně větší. Větší je ale i zodpovědnost. V určitém bodě je očekávaný kontakt mezi NNO a obcí, kde pak oba dva subjekty v součinnosti dokončí úspěšně umístění klienta na trhu práce.

Na závěr nutno dodat, že se jedná o příručku, která vychází z toho, co o dané problematice víme v tomto časovém momentě a co jsme předpokládali, že bude uskutečněno v oblasti sociální ekonomiky v nejbližších letech na úrovni legislativy, i na úrovni místní správy, ve školství a s využitím medializace a diseminace i na celé úrovni občanské společnosti.